

Více informací

→ Několik zajímavých webovek

www.lernu.net

www.esperanto.cz/cej

www.esperanto.net

www.esperanto.cz

→ Snadno dostupná literatura

Esperantem za tři měsíce (Petr Chrdle,

Stanislava Chrdlová; *KAVA-PECH*)

Esperanto pro děti – 2 díly

(Jana Melichárková; *KAVA-PECH*)

Cesty k odborné literatuře

(Detlev Blanke; *KAVA-PECH*)

→ Kontakty

Esperanto v České republice

Český esperantský svaz
c/o Pavel Polnický, Na Vinici 110/10
290 01 Poděbrady
www.esperanto.cz

Česká esperantská mládež

Česká esperantská mládež
Dáša Chvátalová, Vysočanská 763
582 91 Světlá nad Sázavou
cej@blahus.cz
www.esperanto.cz/cej

Vzdělávání a kultura

Mládež

Tento projekt byl finančně podpořen Evropskou komisí. Tato publikace (oznámení) odráží pouze postoje autora a Evropská komise ani Národní agentura nenesou zodpovědnost za její obsah ani za jakýkoliv způsob užití informací v ní obsažených.

La PakEo, návod k použití

Tato knížečka má 4 listy:

1. **PakEo** (Paklik): to, co právě držíš v rukou, a také to, co ti představuje jazyk esperanto; návod, jak užívat tuto brožurku (PakEo)
2. **Gramatika**: celá základní gramatika esperanta na dvou stránkách o velikosti A4
3. **Cvičení**: několik cvičení (se správným řešením na rubu) pro praktické procvičení jazyka
4. **Slovníček**: obousměrný slovníček se základními slovíčky pro začátek (rozsáhlejší slovníky si můžeš pořídit u **Českého esperantského svazu**, zakoupit v některých knihkupectvích nebo najít na internetu)

Gramatika a Cvičení: Čísla na okraji stránek značí jednotlivé lekce. Každý den si přečti jednu lekci z **gramatické** části a potom si můžeš procvičovat nové znalosti na stránce se **cvičeními**. V případě potřeby můžeš využívat i malý **slovníček** na konci.

Při čtvrthodince denně budeš už po týdnu rozumět jednoduchým textům a budeš moci sám/sama tvořit věty. Není to tak úplně kurz v plném slova smyslu, spíše se jedná o úvod do jazyka, který ti umožní získat základní informace o jazyce a jeho myšlenke (potom se můžeš zdokonalovat v rozsáhlejších kurzech či jazyk přímo praktikovat například na chatu, který se nachází na adrese <http://www.babilejo.org>).

Objevit jazyk
v jednom týdnu...

Esperanto máš v kapse!

Esperanto – co je to?

Esperanto je **jazyk**. Jazyk trochu zvláštní: vznikl koncem 19. století, aby usnadnil domluvu mezi osobami hovořícími různými národními jazyky, které jsou gramaticky podstatně složitější a obsahují spousty nepravidelností.

Esperanto totiž patří k **nejsnadněji osvojitelným živým jazykům na celém světě**: žádná výjimky, žádná nepravidelná slovesa, a přece je možné vyjádřit úplně všechno! Protože je jeho stavba naprosto logická, můžeš se ho naučit během velmi krátké doby a hned začít tvořit vlastní jednoduché věty. Stejně jako v češtině píšeme to, co slyšíme.

No, a proto ti také zůstane **spousta času na jiné věci!** Je dokázáno, že s takovýmto trumfem v kapse, s esperantem, je mnohem snadnější učit se jiným cizím jazykům. Zkrátka jenom samé výhody!

Kromě toho tento jazyk **nepatří žádnému národu**, je tedy neutrální. Každý se ho může naučit, nikoho neznevýhodňuje. Slouží ke komunikaci, nikoli k prosazování moci. Právě proto je esperanto mnoha lidem sympatické!

Na co se hodí?

Jazyk esperanto podporuje celosvětová organizace UNESCO; v současnosti jím mluví asi 2 milióny lidí ve 100 zemích světa. Existuje také spousta možností, jak jej využít:

- **Debatovat a dopisovat si** současně s lidmi z mnoha zemí, aniž by mezi námi existovala jakákoli jazyková bariéra.
- **Objevat nové kultury** a dostávat informace na světové úrovni, mimo jiné z časopisů a knih přeložených ze všech možných jazyků.
- **Levně cestovat** díky knižičce, která se jmenuje „Pasporta Servo“. Nabízí možnost bezplatného ubytování pro lidi hovořící esperantem.
- Účastnit se **mezinárodních setkání a festivalů**, s hudbou a divadelními představeními v esperantu.
- A mnoho dalších způsobů a forem využití...

Jak se ho naučit?

Tím, co právě držíš v rukou
Tato brožurka ti pomůže naučit se během několika dní základy esperanta a potom už mu budeš rozumět a celkem dobře se v něm vyznáš (viz kapitola „La PakEo“ – *Návod k použití*).

Internet

- www.ikurso.net – počítačový program, který je možné stáhnout si zdarma, obsahuje mnoho zvukových efektů i interaktivních cvičení
- www.lernu.net – internetové stránky s mnoha kurzy (i v češtině) pro všechny úrovně jazykové znalosti a chat pro rozhovory s ostatními návštěvníky stránek

Knihy

- P. Chrdle, S. Chrdlová: Esperantem za 3 měsíce – učebnice esperanta
- V. Barandovská: Esperanto pro samouky
- Th. Kilián: Učebnice esperanta ABC
- J. Melichárková: Esperanto pro děti – dvoudílná učebnice pro děti prvního stupně ZŠ
- D. Blanke: Cesty k odborné literatuře – publikace zabývající se interlingvistikou a esperantologií

Kurzy a učitelé

Ve tvém okolí jistě probíhají kurzy esperanta, informuj se u **Českého esperantského svazu** či **České esperantské mládeže** nebo u místní skupiny (viz adresy na rubu této stránky).

Už jsi viděl/a jazyk, jehož gramatika se vejde na jeden jediný list papíru?

1 ABECEDA & VÝSLOVNOST

Všechny hlásky se vyslovují stejně jako v češtině a zrovna tak všechna slova zapisujeme tak, jak je slyšíme, takže nemůžeme udělat žádnou pravopisnou chybu! Esperantická abeceda nemá písmena Q, W, X a Y. Zejména chybějící Y vypadá z pohledu českého studenta velmi lákavě :o) Kromě toho tu máme dalších 6, která se od naší abecedy odlišují: Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ a Ŭ. Výslovnost: **A, B, C, Ĉ** (jako Č), **D, E, F, G, Ĝ** (jako DŽ ve slově « džem »), **H, Ĥ** (jako CH), **I, J, Ĵ** (jako Ž), **K, L, M, N, O, P, R, S, Ŝ** (jako Š), **T, U, Ŭ** (jako U ve slově « auto »), **V, Z**.

Slabiky di, ti, ni vyslovujeme tvrdě – tedy dy, ty, ny. V esperantu je přízvuk vždy na předposlední slabice.

KONCOVKY

Žádné výjimky v esperantu!

- Všechna **podstatná jména** končí na **o**
skrib+O = písmo
- přídavná jména** na **a**
skrib+A = písemný
- odvozená příslovce** na **e**
skrib+E = písemně
- infinitivy sloves** na **i**
skrib+i = psát
- množná čísla** na **j**
skrib+O+J = písma

Jediný **určitý člen** v esperantu: **la**; pro všechna jména rodu mužského, ženského i středního, pro číslo jednotné i množné: **la skribo** = (to) písmo, **la skriboj** = (ta) písma. Člen neurčitý neexistuje: **skribo** = (jedno) písmo, **skriboj** = (nějaká) písma.

2 OSOBNÍ ZÁJMENA

mí (já), **vi** (ty), **li** (on), **ŝi** (ona), **ĝi** (ono – pro věci a zvířata), **oni** (neurčitě zájmeno, překládá se jako zvrtné „se“), **ni** (my), **vi** (vy), **ili** (oni, ony), **si** (se, zvrtné zájmeno).
Pokud k osobnímu zájmenu přidáme koncovku **-a**, vytvoříme zájmeno přivlastňovací: **mia, via, lia...** = moje, tvoje (vaše), jeho...., **la mia...** = ten/ta/to moje...

ČASOVÁNÍ SLOVES

Stejná koncovka pro všechny osoby v každém čase (žádné nepravidelné sloveso):

- +as = přítomnost
- +is = minulost
- +os = budoucnost
- +us = podmiňovací způsob
- +u = rozkaz
- +i = infinitiv

paroli, mi parolas = mluvit, (já) mluvím
li parolus, ŝi parolus = (on) by mluvil, (ona) by mluvila
ni parolis, ili parolis = (my) jsme mluvili/y,
oni/ony/ona mluvili/y/a
oni parolas = mluví se, (vi) parolu! = mluvte!

3 PŘÍČESTÍ

- přít. min. bud.**
- oznamovací zp. +as +is +os**
- příčestí činné +ant-a +int-a**
- příčestí trpné +at-a +it-a**

příčestí činné:

- mi estas kantanta** = jsem ten, který zpíval
- mi estas kantanta** = jsem ten, který zpívá
- mi estas kantanta** = jsem ten, který bude zpívat
- vi estis skribinta** = byl jsi ten, který byl pišící
- vi estis skribanta** = byl jsi ten, který (zrovna) piše
- vi estis skribonta** = bude ta, která odešla
- ŝi estos forrinta** = bude ta, která odchází
- ŝi estos forironta** = bude ta, která odejde

příčestí trpné:

- la akvo estas trinkita** = voda je vypita
- la akvo estas trinkata** = voda je pita
- la akvo estas trinkota** = voda se bude pít
- la pano estas mangita** = chléb byl jezen (již dříve)
- la pano estas mangata** = chléb byl jezen (právě tehdy)
- la pano estas mangota** = chléb byl připravený k jídlu
- la foto estos vidita** = fotka bude prohlédnuta
- la foto estos vidata** = fotka bude prohlížena
- la foto estos vidota** = fotka bude připravena k prohlédnutí

4 ČTVRTÝ PÁD

Předmět ve větě vyjádříme tak, že na konec daného podstatného jména připojíme písmeno **n** a zrovna tak i k přídavnému jménu nebo přivlastňovacímu zájmenu, které k němu patří. Akuzativ **-n** na konci příslovce nebo

přísluvného určení místa slouží k vyjádření změny místa; může také nahradit předložku.

- mi trinkas akvon (akv+o+n)** = (já) piji vodu
- mi amas vin (vi+n)** = miluji tě
- mi iras Pragon (Prag+o+n)** = jedu/jdu do Prahy
- mi venos lundon (lund+o+n)** = (já) přijdu v pondělí

OTÁZKY ZJIŠŤOVACÍ

Abychom mohli vytvořit otázku, stačí na začátek normální oznamovací věty přidat slůvko **ĉu**:

- Ĉu li mangas?** = Ji (on)?
- **Jes, li mangas.** = Ano, (on) ji.
- **Ne, li trinkas.** = Ne, (on) pije.

ZÁPOR

K vytvoření záporu ve větě postací vložit slovíčko **ne** před slovo, které popíráme, negujeme.

mi ne kantas = (já) nezpívám

ne mi kantas = (já) nezpívám – ve smyslu: nejsem to já, kdo zpívá

5 45 LOGICKÝCH SLOVÍČEK

	i-	ki-	ti-	ĉi-	neni-
	neurčitě	tázací & vztažné	ukazovací	společné	negativní
+u	iu by/tost	kiu kdo kadosi	tiu ten který	ĉiu každý veškerý	neniu nikdo žádný
+o	io něco cośi	kio co	tio to	ĉio vše všechno	nenio nic
+a	ia nějaký jakýśi	kia jaký	tia takový	ĉia všelijaký	nenia nijaký
+e	ie někde kdeśi	kie kde	tie tam	ĉie všude	nenie nikde
+am	iam někdy kdyśi	kiam když	tiam tehdy	ĉiam vždy	neniam nikdy
+el	iel nějak jakśi	kiel jak	tiel tak	ĉiel všelijak	neniel nijak
+al	ial proč jakého důvodu	kial proč	tial proto	ĉial ze všech důvodů	nenial bez důvodu
+om	iom množství	kiom kolik	tiom tolik	ĉiom všechno	neniom ani trochu
+es	ies vlastnictví	kies čí jehož	ties toho těch	ĉies všech každého	nenies ničí nikoho

ČÍSLA A POČTY

Základní číslovky:

unu (1), du (2), tri (3), kvar (4), kvin (5), ses (6), sep (7), ok (8), naŭ (9), dek (10), cent (100), mil (1000), miliono (milion), miliardo (miliarda)
 dek du (dvanáct) = 12, dudek unu (dvacet jedna) = 21
 mil naŭcent naŭdek sep = 1997

řadové číslovky = základní číslovka + a

(la) unua, dua... = první, druhý...

příslovice = základní číslovka + e

unue, due... = zaprvé, zadruhé...

podstatná jména = základní číslovka + o

deko, dekuo, cento = desítka, dvanáctka, stovka

násobky = základní číslovka + obli+a

duobla, triobla... = dvojitý, trojitý...

zlomky = základní číslovka + on+o

duono, triono, kvarono... = polovina, třetina, čtvrtina...

skupiny = základní číslovka + op+o

duopo, triopo, kvaropo... = dvojice, trojice, čtveřice...

PŘÍPONY

Písmena nacházející se mezi kořeny a koncovkami slova:

přípony pro živé bytosti:

+ ul (osoba): juna = mladý, junulo = mládík
 + an (člen): urbo = město, urbano = měšťan
 + ist (povolání): pano = chléb, panisto = pekař
 + in (ženský rod): patro = otec, patrino = matka
 + id (potomek): koko = kur, kokido = kuře
 + estr (vedoucí): urbo = město, urbestro = starosta

přípony pro věci:

+ aĵ (věc): trinki = pít, trinkaĵo = nápoj
 + il (nástroj): tranĉi = řezat, kráĵet, tranĉilo = nůž

+ ar (vyšší celek): arbo = strom, arbaro = les

+ er (část): neĝo = sníh, neĝero = vločka

+ ej (místo): baki = péct, bakejo = pekárna

+ uj (nádobu): supo = polévka, supujo =
 polévková mísa

+ ing (držák, násadka): kandelo = svíce,
 kandelingo = svícen

abstraktní:

+ ec (vlastnost): bela = krásný, beleco = krása

+ ism (hnutí, směr): nacio = národ,
 naciismo = nacionalismus

POROVNÁVÁNÍ

podřazenost: malpli... ol = méně... než

nadřazenost: pli... ol = více... než

pli granda ol mi = větší než já

tiel... kiel = tak... jak(o)

tiel stulta kiel vi = tak hloupý jako ty

3. stupeň příd. jména: la plej = nejvíce,

la malplej = nejméně

SPOJKY

podřadí: ĉar = protože, kvankam = ačkoli, ke = že,

kvazaŭ = jakoby, se = pokud, jestliže

slučovací: sed = ale, aŭ = nebo, kaj = a,

do = tedy, takže, nu = nuže, no, nek = ani

PRISLOVCE (nesklonná)

hierau = včera preskaŭ = skoro

hodiaŭ = dnes apenaŭ = stěží, sotva

morgaŭ = zítra nur = jen, jenom

nun = teď, nyní almenaŭ = alespoň

ĵus = zrovna (v min.) ankaŭ = také

tuj = hned eĉ = dokonce

baldaŭ = brzy tre = velmi

ĵam = už tro = příliš

ankoraŭ = ještě for = pryč

PŘEDLOŽKY

al = k, ke antaŭ = před

ĉe = u ĉirkaŭ = asi, okolo

de = od, ode ekde = od (čas)

el = z, ze en = v, ve, do ĝis = až, až do

inter = mezi kontraŭ = proti

kun = s, se sen = bez

malgraŭ = navzdory por = pro, na

pri = o pro = pro, kvŭli

per = předl. 7. pádu sur = na

anstataŭ = namísto malantaŭ = za

super = nad trans = přes

KONVERZACE

saluton! = ahoj! ĝis revido! = na shledanou!

bonan tagon! = dobrý den!

mi nomiĝas... = jmenuji se...

kiel vi fartas? = jak se máš?

bone, dankon = dobře, děkuji

ĵu pli... des pli... = čím víc... tím víc...

nek... nek... = ani... ani... ĉu... ĉu... = buď... anebo...

Rozumě/a jsi všemu? Jestli ano, tak to znamená, že už znáš základy esperanta a můžeš začít tento jazyk aktivně používat!

přístup:

+ ebl (možnost): kompreni = rozumět,

komprenebla = pochopitelný

+ em (tendence): kredi = věřit,

kredema = důvěřivý

+ ind (vhodnost): miri = divit se, mirinda =

podivuhodný

+ end (nutnost): pagi = platit, pagenda =

zpoplatněný, placený

slovesa:

+ ig (udělat něco nějakým): sidi = sedět,

sidigi = posadit

+ iĝ (stát se): sidigi = posadit se

přípony obecné:

+ et (zmenšení): domo = dům,

dometo = domeček

+ eg (zvětšení): domego = velký dům

+ aĉ (zhoršení významu): domaĉo = barabizna

+ ad (trvání): parolo = promluva,

parolado = mluvení, proslov

+ um (jiné případy): akvo = voda, akvumi = zalévat

PŘEDPONY

Písmena vkládaná před slovní kořeny:

bo+ (příbuznost): bopatro = tchán

ge+ (obojí pohlaví): gepatroj = rodiče, otec a matka

eks+ (bývalý, ex-): eksministro = exministr

pra+ (pra-): avo = děda, praavo = praděda

fi+ (špatnost): knabo = chlapec, fiknabo = uličník

dis+ (roz-): doni = dát, disdoni = rozdat

mal+ (opak): bono = dobro, malbono = zlo

bela = hezký, malbela = ošklivý

ami = milovat, malami = nenávidět

antaŭ = před, malantaŭ = za

fari = dělat, misfari = zkazit

ridi = smát se, ekridi = rozesmát se

fari = dělat, refari = znovu dělat

TVOŘENÍ SLOV

Esperanto je jako stavebnice LEGO: stačí přidat koncovky ke kořenům slov. Potom se tvoří slova pomocí předpon a přípon nebo zkrátka spojováním jednotlivých kořenů:

vapor+ŝip+o (pára+lod) = pamí lod'

okul+vitro+ĵ (oko+skla) = brýle

sam+temp+e (stejný+čas) = současně

Ve složených slovech má rozhodující význam poslední použitý slovní kořen:

maŝin+skrib+o (stroj+písmo) = strojové písmo

skrib+maŝin+o (psát+stroj) = psací stroj

Několik cvičení pro zopakování právě naučeného...

Cvičení

(správné odpovědi se nacházejí na rubu tohoto listu)

1 Doplně koncovky slov:

Např.: hezčí chlapci = la bel-AJ knab-OJ

- blíý kůň = la blank-.... čeval-....
- modré balóny = blu-.... balon-....
- rychle mlúvit = rapid-.... parol-....
- psi a kočky = hund-.... kaj kat-....
- dlouze = long-....
- velcí ptáci = la grand-.... bird-....
- dobří koláč = bon-.... kuk-....
- dobře jíst = bon-.... mang-....
- červená a zelená stěna (2 různé stěny) = ruĝ-.... kaj verd-.... mur-....
- dobro = la bon-....
- smát se a plakat = rid-.... kaj plor-....
- opravdu šťastný = ver-.... felíc-....

2 Překlad do češtiny:

Např.: Ili lernas. > Oni se učí.

- La domo estas granda.
- Ni rapide skribas.
- La birdo estas blanka, ĝi flugas.
- Mi estas juna viro.
- Li atendu kaj atŝkultu!
- Ŝi iros, manĝos kaj dormos.
- Rigardu: pluvas forte!
- Ili estis vivaj.
- Nia granda ĉevalo multe manĝas.
- Mi volus kanti.
- La blua akvo estas pura.
- Li estos bona patro.

3 Časování – doplně konec slovesa:

Např.: budu ten, který se učil = mi est-OS term-INTA

- (on) byl ten, který chytil tu rybu = li est-.... kapt-.... la fiŝon
- (on) je ten, který bude nakupovat = li est-.... aĉet-....

- je to stavěno = ĝi est-.... konstru-....
- ta myš bude snědena = la muso est-.... manĝ-....
- byli jsme ti, kteří tehďa měli pit = ni est-.... trink-....
- moje paže je zlomena = mia brako est-.... romp-....
- ta fotka byla schována = la foto est-.... kaŝ-....
- ten zubař je ten, který pracoval = la dentisto est-.... labor-....
- byl jsi ten, který běží = vi est-.... kur-....
- ten koláč je připraven k snědení = la kuko est-.... mang-....
- vaše děti budou ty, které si hrály = viaj infanoj est-.... lud-....

4 Přelož do esperanta:

Např.: Schovává tu fotku. > Li kaŝas la fonon.

- Oheň je teplý.
- (Ona) píše slovo.
- Jedli zeleninu.
- (On) mi pomůže.
- Viděl/a jsi mého bratra?
- Ptáci rychle letí.
- Chceš se napít?
- Nespím, jsem unavený.
- Ten film nebyl dobrý?
- Nejsem ten, kdo čte ten časopis.
- Můžeš pracovat? Ne, nemůžu.
- Často používáme telefon.

5 Přelož do esperanta:

Např.: Kdo jsi? > Kiu vi estas?

- Proč máš raději rybu?
- Někdo našel papír.
- Ta kniha je schována tamhle.
- Jsme vždy čisti.
- Poslouchá hudbu, jako já.
- Můj otec nic neví.
- (Oni) opakují každé slovo.
- Taková je naše naděje!
- Kolik květin vidíš?
- Až porozumím jazyku, budu mluvit.
- Co je vůň?
- Čí je to auto?

6 Vypiš číslůvky a data slovy:

Dobře si všimni: Data se v esperantu piší tímto způsobem: „La [číslo dne]-a de [měsíc]-o [rok]“

[dny v týdnu: lundo, mardo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo;
měsíce: januaro, februaro, marto, aprilo, majoj, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro, decembro]

Např.: 15. 12. 1859 > la dek-kvina de decembro mil okcent kvindek naŭ

- 73
- 101
- 20
- 655
14. 07. 1789
- 9 999
- 1/4
- středa 27. února
- 2 046
- 18 442
- 75 793
- 2 088 405

7 Přelož do češtiny:

La 5-an de majoj: mia fratino iris al la malsanulejo. Ŝi ne estis malsana – ŝi nur ĝis patrino.

Ŝia ido estas knabeto. Li eble iam ĝos fiŝkaptisto aŭ ŝipestro, kial ne?

Mia fratino multe ŝatas manĝi kaj li ofte dormas. Kiam li aŭskultas rakontojn, tio tuj dormigas lin. En mia rakontlibro estas kelkaj poemoj, kiujn mi ŝatas legi al li.

Dum matenmanĝo, li kelkfoje ludas anstataŭ manĝi. Li tiam uzas la manĝilojn, kiel ludilojn. Tio multe ridigas nin – li estas tiom ludema!

8 Přelož do esperanta:

Ahoj!

Jmenuji se Maria. Žiji v Paříži; je to velké město. Nemám auto, ale do práce nejezdím autobusem. Raději chodím pěšky, protože můj dům je vedle (blízko) mého pracoviště.

Jsem překladatelka, mluvím tedy vícero jazyky. Hodně ráda cestuji a během svých cest mluvím s přáteli často esperantem. Když cestuji, jezdím vlakem.

Ráda také poslouchám hudbu nebo chodím do divadla. Divadlo je nejzajímavější umění... podle mě :-)

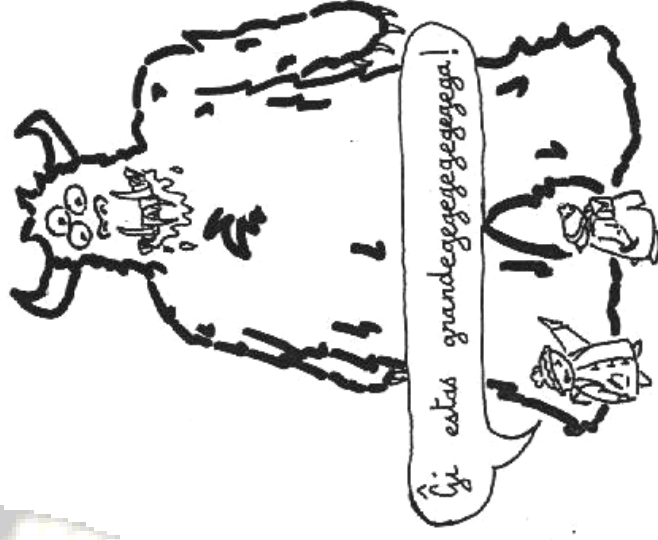
Správné odpovědi ke cvičením

Dobře si všimni: Slova v závorkách kulatých (...) označují alternativu slova pro překlad a slova v závorkách hranatých [...] znamenají jiné možnosti překladu stejného vyjádření. Navržené opravy jsou jen návodné, protože jednu věc můžeme vyjádřit mnoha způsoby, stejně jako v češtině.

- a) bílý kůň = la blank-a ĉeval-o
b) modré balóny = blu-aj balon-oj
c) rychle mluvit = rapid-e parol-i
d) psi a kočky = hund-oj kaj kat-oj
e) dlouze = long-e
f) velcí ptáci = la grand-aj bird-oj
g) dobrý koláč = bon-a kuk-o
h) dobře jíst = bon-e manĝ-i
i) červená a zelená stěna = ruĝ-a kaj verd-a mur-oj
j) dobro = la bon-o
k) smát se a plakat = rid-i kaj plor-i
l) opravdu šťastný = ver-e feliĉ-a
- a) Ten dům je velký.
b) (My) rychle píšeme.
c) Ten pták je bílý, letí.
d) Jsem mladý muž.
e) Ať počká a poslouchá!
f) (Ona) půjde, nají se a bude spát.
g) Podívej se: přší silně!
h) (Oni) byli živi.
i) Náš velký kůň hodně jí.
j) Chtěl/a bych zpívat.
k) Ta modrá voda je čistá.
l) (On) bude dobrý otec.
- a) (on) byl ten, který chytil tu rybu = li est-is kapt-inta la fiŝon
b) on je ten, který bude nakupovat = li est-as aĉet-onta
c) je to stavěno = ĝi est-as konstru-ata
d) ta myš bude snědená = la muso est-os manĝ-ita
e) byli jsme ti, kteří tehda měli pit = ni est-is trink-ontaj
f) moje paže je zlomena = mia brak-o est-as romp-ita
g) ta fotka byla schována = la foto est-is kaŝ-ita
h) ten zubař je ten, který pracoval = la dentisto est-as labor-inta
i) byl jsi ten, který běží = vi est-is kur-anta
k) ten koláč je připraven k snědení = la kuko est-as manĝ-ota
l) vaše děti budou ty, které si hrály = viaj infanoj est-os lud-intaj

7. 5. května: moje sestra šla do nemocnice. Nebyla nemocná – jenom se stala matkou.
Její potomek je chlapec. Možná se jednou stane rybářem nebo lodním kapitánem, proč ne?
Dítě mojí sestry hodně rádo jí a často spí. Když poslouchá vyprávění, hned ho to uspává. V mojí povídkové knížce je několik básní, které mu rád[a] čtu.
Během snídane si kolikrát hraje, místo aby jedl. V tom případě používá přbor jako hračku. To nás hodně rozesmívá – je tak hravý!

8. Saluton!
Mi nomiĝas [mi estas / mia nomo estas] Maria. Mi vivas en Paris [Parizo]; (ĝi) estas tre [ege] granda urbo. Mi ne havas aŭton, sed mi ne iras al la laboro aŭtobuse [per aŭtobuso]. Mi preferas iri piede ĉar mia domo estas apud [proksime de] mia laborejo.
Mi estas tradukistino [tradukisto], mi do parolas plurajn lingvojn. Mi multe ŝatas vojaĝi, kaj dum miaj vojaĝoj, mi ofte parolas Esperante [en Esperanto] kun miaj amikoj. Por vojaĝi, mi iras per vagonaro [per trajno].
Mi ŝatas ankaŭ aŭskulti muzikon aŭ iri teatron [al teatro]. (La) Teatro estas la plej interesa arto... laŭ mi :-)
Ĝis revido!

4. a) La fajro estas varma.
b) Ŝi skribas vorton.
c) Ili manĝis [estas manĝintaj] la legomon.
d) Li helpos min.
e) Ĉu vi vidis mian fraton?
f) (La) Birdoj rapide flugas.
g) Ĉu vi deziras [volas] trinki?
h) Mi ne dormas, mi lacas [estas laca].
i) Ĉu la filmo ne estis bona?
j) Mi ne estas leganta la gazeton.
k) Ĉu vi povas labori? Ne, mi ne povas.
l) Ni ofte uzas la telefonon.
5. a) Kial vi preferas (la) fiŝon?
b) Ĉu trovis [estas trovinta] paperon.
c) La libro estas kaŝita tie.
d) Ni ĉiam estas puraj.
e) Li aŭskultas muzikon, kiel mi.
f) Mia patro manĝas nenion.
g) Ili ripetas ĉiun vorton.
h) Tia estas nia espero!
i) Kiom da floroj vi vidas?
j) Kiam mi komprenos la lingvon, mi parolos.
k) Kio estas domo?
l) Kies estas tiu aŭto?
6. a) 73 = sepdek tri
b) 101 = cent unu
c) 20. = dudeka
d) 655 = sescent kvindek kvin
e) 14. 07. 1789 = la dekkvaran de julio mil sepcent okdek naŭ
f) 9 999 = naŭ mil naŭcent naŭdek naŭ
g) ¼ = unu kvarono
h) středa 27. února = merkredo la dudek-sepan de februaro
i) 2 046 = du mil kvardek ses
j) 18 442 = dek ok mil kvarcent kvardek du
k) 75 793 = sepdek kvin mil sepcent naŭdek tri
l) 2 088 405 = du milionoj okdek ok mil kvarcent kvin

Základní slovní zásoba na 2 stránkách!

esperanto ⇌ čeština

aer-o	vzduch	obecný	land-o	země	ne plu	už ne	sub	pod
ag-i	konat, činit	až, až do	last-a	poslední	plur-aj	další	sufiĉ-a	dostatečný
akcept-i	přijmout	správný	leg-i	čist	poem-o	báseň	sukces-o	úspěch
akv-o	voda	zastavit	legom-o	zelenina	popol-o	lid	sun-o	slunce
al	k, 3. pád	mít	lern-i	učit se	post	po, za	super	nad, nade
ali-a	jiný	domov	libr-o	kniha	pošta	poštovní	sur	na
alt-a	vyšoký	pomoc	lig-i	vázat, spojovat	pov-i	moci	ŝajn-i	zolat se
am-o	láska	historie	lign-o	dřevo	precip-e	především	ŝang-i	měnit, změnit
amik-o	přítel	hodina	lingv-o	jazyk	prefer-i	preferovat	ŝat-i	mit rád
ankoraŭ	ještě	myšlenka	lud-i	hrát (si)	pret-i	být připraven	ŝip-o	lod'
anstataŭ	namísto	informovat	man-o	ruka	pri	o	ŝtat-o	stát
antaŭ	před	vyučovat	manĝ-i	jíst	produkt-o	výrobek	tabl-o	stůl
apart-a	samosatný	zajmat	mank-i	chybět	proksim-e	blízko	tag-o	den
aper-i	objevit se	jit	mar-o	moře	propr-a	vlastní	tamen	přesto
apud	vedle, blízko	rok	maten-o	ráno	prov-i	zkusit	teatr-o	divadlo
art-o	umění	ano	memor-o	paměť	publik-a	veřejný	telefon-o	telefon
artikol-o	článek	hlázet, vrhat	met-i	položít	pur-a	čistý	ten-i	držet
asoci-o	svaz, sdružení	a, i	mez-o	střed	rakont-i	vyprávět	ter-o	země, půda
atend-i	čekat	pole, obor	mir-o	údiv	rapid-a	rychlý	tim-o	strach
aŭ	nebo	zpívat	mon-o	penize	redakt-i	upravovat	tra	skrz, přes
aŭd-i	slýšet	hlava	mult-e	mnoho	regul-o	pravidlo	traduk-i	překládat
aŭskult-i	poslouchat	chytat	naci-a	národní	rekoment-i	doporučit	tranĉ-i	krájet, řezat
aŭtobus-o	autobus	milý, drahý	natur-o	příroda	rimark-i	všimnout si	trink-i	pít
aŭt(omobil)-o	auto	skrýt, schovat	ne	ne	ripet-i	opakovat	trov-i	najít
aŭtun-o	podzim	příčina	neces-a	nezbytný	river-o	řeka	tuj	hned, ihned
baldaŭ	brzy	několik	nom-o	jméno	rond-a	kulatý	tuk-o	šátek
best-o	zvíře	třída	nov-a	nový	romp-i	zlomit, rozbit	turn-i	otáčet, točit
bezon-o	potřeba	chlapec	nur	jen, jenom	salon-o	salón	tuŝ-i	dotýkat se
bild-o	obraz	sbirat	oft-e	často	sam-a	stejný	univers-al-a	všeobecný
bird-o	pták	barva	okaz-i	přihodit se	sani-a	zdravý	urb-o	město
bon-a	dobrý	obchod	ol	než	sci-i	vědět	uz-i	(po)užívat
bril-i	svítit, zářit	rozumět	opini-o	názor	seĝ-o	židle	vagon-o	vagón, vůz
cel-o	cíl	společný	ordinar-a	obyčejný	sen	bez, beze	varm-a	teplý
cert-a	jistý	umět, znát	organiz-i	organizovat	send-i	poslat	vend-i	prodávat
ĉefa	hlavní	kongres	pac-o	mír	serĉ-i	hledat	ver-a	pravdivý
ĉu?	tázací částice	souhlasit	paĝ-o	stránka	serv-o	služba	vesper-o	večer
da (množství)	předl. 2. pádu	rada	pan-o	chléb	sid-i	sedět	vest-i	oblekat
decid-i	rozhodnout (se)	stát (cena)	paper-o	papír	signif-i	znamenat	viand-o	maso
destr-a	pravý	růst	pardon-i	odpustit	sinjor-o	pán, pan	vid-i	vidět
demand-o	otázka	kromě	part-o	část	situaci-o	situace	vir-o	muž
dezir-i	přát (si)	vařit	pec-o	kus	skatol-o	krabice	vitr-o	sklo
		kultura	pens-i	myslet	skrib-i	psát	viv-o	život
		s, se	perd-i	ztratit	sol-a	samotný	vizit-i	navštívit
		ležet	pet-i	prosít, žádat	son-o	zvuk	voj-o	cesta
		člen určitý	pied-o	noha	special-a	speciální	vojaĝ-i	cestovat
		práce	plen-a	plný	spert-o	zkušenost	voĝ-i	volat
		unavený	pli ol	více než	star-i	stát	vol-i	chtít
					strat-o	ulice	vort-o	slovo
					stud-i	studovat	zorg-o	péče

